

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податковий менеджмент

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

магістр

року набору 2021

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

071 Облік і оподаткування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі

назва освітньої програми

академічні групи

МЗО-21

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник: Шелест Олексій Леонідович,
доцент кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук,
доцент

Керівник (гарант) освітньої програми: Благоразумова Ольга Володимирівна,
доцент кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук,
доцент

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 №7

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі підготовки магістрів спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» є надання прикладних знань з розробки та реалізації управлінських рішень у сфері оподаткування, формування фахових компетентностей у сфері функціонування контролюючих органів, а також податкового регулювання і планування на макро- та мікроекономічних рівнях.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система теоретичних знань і практичних навичок організації стягнення податків і зборів, а також економічні, організаційні, правові питання, що виникають при управлінні податковими відносинами з розробки та реалізації управлінських рішень у сфері оподаткування, формування професійних навичок роботи у контролюючих органах, а також податкового регулювання і планування на макро- та мікроекономічних рівнях.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни «Податковий менеджмент». Знання, які студенти отримають при вивченні дисципліни, в подальшому можуть бути використані при проходженні практики та виконанні випускної кваліфікаційної роботи.

Мова викладання – українська.

2.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

спеціальних (фахових) компетентностей:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування

програмних результатів навчання:

ПРО1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Поняття податкового менеджменту. Мета та завдання податкового менеджменту. Суб'єкт та об'єкт податкового менеджменту як єдина управлінська система, їх взаємозв'язок. Взаємозв'язок сутнісних характеристик податків та засад побудови податкової системи із податковим менеджментом.

Складові податкового менеджменту. Стратегічне та оперативне управління. Законотворча діяльність. Планування податків. Адміністрування податків: облік платників, облік податкових надходжень, управління податковим боргом, консультаційне обслуговування платників, податковий контроль. Органи управління в сфері оподаткування та їх функції.

Державна фіскальна служба України, її структура, статус, підпорядкування. Завдання державної фіскальної служби. Права керівників органів податкової служби та їх заступників. Права посадових осіб податкових органів. Права та обов'язки платників податків.

Адміністративні штрафи. Кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства. Головні проблеми функціонування фіскальної служби. Стратегічні напрями розвитку державної фіскальної служби. Координація діяльності контролюючих органів. Автоматизовані системи управління в сфері оподаткування. Поняття правового регламентування. Система нормативно-правових актів, їх взаємозв'язок і підпорядкування.

Тема 2. Облік платників податків та податкових надходжень

Процедури обліку платників податків. Облік платників податків юридичних осіб. Обліковий реєстр, його структура, порядок ведення. Порядок подання документів для постанови на облік у податкових органах. Взяття на облік. Робота податкових інспекцій з метою встановлення повноти обліку.

Порядок внесення змін до облікового реєстру. Порядок зняття з обліку. Облік платників податку на додану вартість.

Облік платників податків-фізичних осіб. Державний реєстр фізичних осіб платників податків та інших обов'язкових платежів: мета створення, зміст інформації, джерела формування єдиного інформаційного фонду. Порядок реєстрації фізичних осіб. Облік самозайнятих осіб.

Організація роботи податкових органів при реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Використання даних Державного реєстру фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів.

Порядок ведення оперативного обліку платежів до бюджету, склад підрозділів, що здійснюють облік. Особові рахунки платників податків та порядок їх ведення. Документи, на підставі яких проводиться облік нарахованих і фактично сплачених сум податків та платежів до бюджету. Перевірка особових рахунків платників.

Тема 3. Порядок погашення податкового боргу

Поняття податкового боргу (недоїмки). Види та статуси податкового боргу. Пеня. Початок терміну нарахування пені. Закінчення терміну нарахування пені. Розмір пені. Алгоритм розрахунку пені. Відповідальність банків. Джерела сплати податкових зобов'язань та податкового боргу платника.

Зміст податкової застави. Випадки виникнення права податкової застави.

Реєстрація податкової застави. Захист інтересів кредиторів у разі виникнення податкової застави. Порядок узгодження операцій з узгодженими активами. Зупинення податкової застави. Податкова порука. Обмеження по застосуванню податкової застави. Поняття адміністративного арешту активів.

Види адміністративного арешту активів. Порядок застосування адміністративного арешту активів. Зупинення адміністративного арешту активів. Продаж активів, що перебувають у податковій заставі. Списання та розстрочка податкового боргу. Списання безнадійного податкового боргу.

Тема 4. Види податкових перевірок

Планування контрольно-перевірочної роботи податкових органів.

Поняття та структура плану-графіка проведення перевірок. Порядок відбору суб'єктів підприємницької діяльності для перевірки. Планування фонду робочого часу. Організація та основні етапи проведення невіїзних перевірок.

Порядок проведення камеральної перевірки. Організація та етапи проведення документальних перевірок. Порядок проведення документальних планових перевірок. Порядок проведення документальних позапланових перевірок.

Програма перевірки. Направлення на перевірку. Підготовка до проведення перевірки. Виконання контрольно-перевірочних дій. Оформлення результатів перевірки. Структура акту перевірки. Вимоги до складання акту перевірки. Процедура підписання акту перевірки. Оскарження дій податкових органів. Податковий компроміс.

Тема 5. Контроль нарахування та сплати податку на прибуток

Камеральна перевірка декларацій з податку на прибуток підприємства.

Своєчасність подання декларації. Узгодженість даних, наведених у декларації, з відповідними даними, відображеними в додатках. Визначення суми податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету. Документальна виїзна перевірка звітності з питань нарахування та сплати податку на прибуток.

Тема 6. Контроль оподаткування доходів громадян

Контроль правильності нарахування та своєчасності перерахування податку з доходів фізичних осіб податковими агентами. Достовірність об'єкта оподаткування. Обґрунтування застосування встановленого розміру податкової соціальної пільги. Повнота та своєчасність перерахування до бюджету

утриманих податків. Відомості про нарахування податків. Порядок надання до податкових органів декларації про отримані громадянами доходи не від податкових агентів. Перевірка сум заявленого до відшкодування податкового кредиту.

Тема 7. Податковий контроль за спрощеної системи оподаткування

Облік платників єдиного податку. Порядок реєстрації платників єдиного податку. Перевірка даних, наведених у звіті. Відповідність даних умовам переходу на спрощену систему оподаткування. Перевірка умов перебування платників єдиного податку у відповідній групі.

Попередня перевірка розрахунків сплати єдиного податку. Своєчасність подання розрахунку. Правильність заповнення звітності платників єдиного податку. Документальна перевірка платників єдиного податку. Документи, що підлягають перевірці. Відповідальність платників єдиного податку.

Тема 8. Контроль у сфері майнового оподаткування

Контроль податкових органів у сфері майнового оподаткування. Порядок перевірки розрахунків плати за землю. Своєчасність подання розрахунку.

Повнота заповнення всіх реквізитів. Правильність застосування ставок плати за землю. Арифметичні підрахунки. Документальні перевірки плати за землю. Достовірність об'єкта оподаткування. Обґрунтування застосування пільг.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: попередня перевірка розрахунків. Документальна перевірка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Достовірність об'єкту оподаткування. Правильність застосування ставок податку. Обґрунтованість застосування податкових пільг.

Контроль правильності розрахунків та сплати транспортного податку.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття							6	
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття							6	
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів							168	
	Усього годин							180	
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																													
	денна форма												заочна форма																	
	повна						скорочена						повна						скорочена											
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі										
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС							
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту													24	2					22											
Тема 2. Облік платників податків та податкових надходжень													24			2			22											
Тема 3. Порядок погашення податкового боргу													24	2					22											
Тема 4. Види податкових перевірок													24			2			22											
Тема 5. Контроль нарахування та сплати податку на прибуток													22	2					20											
Тема 6. Контроль оподаткування доходів громадян													22			2			20											
Тема 7. Податковий контроль за спрощеної системи оподаткування													20						20											
Тема 8. Контроль у сфері майнового оподаткування													20						20											
Усього годин / кредитів ECTS													180/6	6		6		168												

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5735>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

1. Стратегічне та оперативне управління податкове планування.
2. Адміністрування податків: управління податковим боргом, консультаційне обслуговування платників, податковий контроль.
3. Права посадових осіб податкових органів.
4. Права та обов'язки платників податків.
5. Стратегічні напрями розвитку державної фіскальної служби.
6. Координація діяльності контролюючих органів.

Тема 2. Облік платників податків та податкових надходжень

1. Порядок внесення змін до облікового реєстру.
2. Облік великих платників податків.
3. Використання даних Державного реєстру фізичних осіб-платників податків та інших обов'язкових платежів.
4. Особові рахунки платників податків та порядок їх ведення.

Тема 3. Порядок погашення податкового боргу

1. Джерела сплати податкових зобов'язань та податкового боргу платника.
2. Реєстрація податкової застави.
3. Порядок застосування адміністративного арешту активів.
4. Продаж активів, що перебувають у податковій заставі.
5. Списання та розстрочка податкового боргу.

Тема 4. Види податкових перевірок

1. Планування контрольної-перевірочної роботи податкових органів.
2. Порядок проведення документальних позапланових перевірок.
3. Підготовка до проведення перевірки.
4. Оскарження дій податкових органів.
5. Податковий компроміс.

Тема 5. Контроль нарахування та сплати податку на прибуток

1. Камеральна перевірка декларацій з податку на прибуток підприємства.
2. Документальна виїзна перевірка звітності з питань нарахування та сплати податку на прибуток.

Тема 6. Контроль оподаткування доходів громадян

1. Порядок надання до податкових органів декларації про отримані громадянами доходи не від податкових агентів.

2. Перевірка сум заявленого до відшкодування податкового кредиту.

Тема 7. Податковий контроль за спрощеної системи оподаткування

1. Відповідність даних умовам переходу на спрощену систему оподаткування.

2. Відповідальність платників єдиного податку.

Тема 8. Контроль у сфері майнового оподаткування

1. Порядок перевірки розрахунків плати за землю.

2. Документальна перевірка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5735>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Виконання практичного завдання		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Тестування на Порталі		5
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Виконання практичного завдання		7
	Тестування на Порталі		5
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Виконання практичного завдання		
	Тестування на Порталі		5
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Виконання практичного завдання		7
	Тестування на Порталі		5
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Виконання практичного завдання		
	Тестування на Порталі		5
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Виконання практичного завдання		6
	Тестування на Порталі		5
1.7	<i>Тема 7</i>		
	Виконання практичного завдання		
	Тестування на Порталі		5
1.8	<i>Тема 8</i>		
	Виконання практичного завдання		
	Тестування на Порталі		5
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)		10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)		15
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)		15
3	Оцінка з дисципліни	100	100

1.

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;

Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Купчак М. Я. Податковий менеджмент: навчальний посібник / М. Я. Купчак, А. В. Саміло. – Львів, 2020.- 185 с.
2. Дема Д. І. Податковий менеджмент: навчальний посібник / Д. І. Дема, І. В. Шевчук, Г. П. Мартинюк. – Київ «Алерта», 2017. – 260 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Андрущенко В. Л. Податкова система: навчальний посібник / В. Л. Андрущенко, Т. В. Тучак. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 412 с.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 30.05.2021. – Назва з екрана.
5. Положення про Державну фіскальну службу України [Електронний ресурс] : Постанова КМУ № 236 від 21.05.2014 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-п>. – Станом на 30.05.2021. – Назва з екрана.